

Opvelps dialect

Opvelps wordt gesproken in Opvelp, een dorpje in Vlaams-Brabant, net aan deze kant van de taalgrens (grenst aan het Waalse Beauvechain (Bevekom).. Dit woordenboek Opvelps bevat 11 gezegden, 163 woorden en 1 opmerkingen.

11 gezegden

- Buikpijn - Pijn in 't zak
- Dommerik - Stoemen ezel, kiek, gaat (a van dat maar lang - geit), oap (aap), mette (2x dof), kalf, koei
- Doortrappen - Op zijn kop gevallen zijn
- Graag gedaan - Tes minder as niks
- Het sneeuwt - Jezuke schudt zijn beddeke uit
- Ik ben het vergeten - 't Is uit mijne kop gegaan
- Kaarten - Met de kaarten spelen
- Karakter hebben - Haar op zijn tanden hebben
- Lange tijd prutsen - Taffelen
- Moeite doen om niet te antwoorden - Op zijn tong bijten
- Zeer angstig zijn - Stijf staan van de schrik

163 woorden

- Aankopen (aarde ophogen tegen rij geplante aardappelen) - Upe (eig. hopen)
- Aardworm - Pieling
- Achterlicht - Katoog
- Achteruitgaan, deinzen - Daze (a van dat, maar lang)
- Achterwerk - Hol, gat
- Bakharing - Boeksering
- Band fiets - Teup (tube)
- Bidden - Leize (lezen)
- Big - Kurre
- Biggetje - Kurre
- Bliksem(en) - Weerlicht(en)
- Bliksemen - Wèrlichte
- Boordevol - Boemvol, stoempvol
- Bord - Teloer (doffe e)
- Boterham - Bau
- Bromvlieg - Strontvlieg, paardevlieg, doas
- Buik - Pens
- De oogst binnenhalen - Inhalen
- Deken - Ses (doffe) cf sarzie
- Denken - Paze (a van dat, maar lang) cf. peinzen
- deugniet - Sjarel
- Doorweekt - Zeiknat
- Dorpsplein - Plets (doffe e)
- Dronken - Getapesseid
- Dun persoon - Moagere germ (e als Eng. that)
- Duwen - Stoempe
- Een dwaas - Ne mettekau (1e e: Eng. cat)
- Een wind laten - Protte

- Een zeis of sikkkel slijpen - Oare (haren)
- Eend - Eng (e als Eng. cat)
- Ei - Aar (a van dat, maar lang)
- Elektriciteit - Ellentrik
- Enkel (lichaamsdeel) - Knoesel
- Erg, zeer - Neich
- Erg, zeer - Vriet (wreed)
- Erg, zeer (bw) - Braa (lange a van dat) cf. bar
- Erwtten - Ète
- Fiets - Vlo (velo)
- Fietsstuur - Gidon (Frans uitspreken)
- Gek zijn - Getikt zijn, vangen, ni goe zijn
- Graat - Vlum (cf. vlijm)
- Graszode - Res (doffe e)
- Grond - Jèr (aarde)
- Groot mes - Broetmas (Eng. That), broodmes
- Grote jutezak - Boal cf. baal
- Hamer - Oamel
- Handschoen - Want
- Het regent hard - Het zeikt
- Hielen - Vesseme
- Hok - Kot (kieken-, varkens-, hondenkot)
- Hoofdkussen - Oerkusse (oer:oor)
- Hooivork - Gaffel
- Houtbussel - Schavaai
- Houterig stappen - Stessele (laatste 2 e's dof, 1e als cat)
- Ijzeren steunbalk - Petrel
- Jenever - Keteke (3x doffe e) = korteke
- Kachel - Stauf (cf stoof)
- Kalf - Knoeper
- Kikker - Ves (doffe e)
- Kin - Boad (baard)
- Klomp - Blok
- Kluit - Klont
- Kluitenbreker - Ech (cf. Eng. that)
- Knoeien - Broddele
- Koorts - Ketse (2x doffe e)
- Kop (drinkbeker) - Zjat (Fr. jatte)
- Koplamp - Faar (phare)
- Kotelet - Kortelet
- Kotsen - Gebele (3x doffe e)
- Kotsen - Spave
- Laarzen - Botte
- Ladder - Leer (zeg: lier)
- Lucifer - Stekske
- Mannelijk geslachtsdeel - Bes (doffe e) cf. beurs
- Matras (gevuld met gehakseld stro) - Kafzak
- Mep - Klets
- Met ring / geldstuk (sol, sou) naar meet werpen - Sollen
- Met zijn nagels knijpen - Pitsen
- Miezeren (regen), kwijlen (baby) - Zebberen
- Modder - Maus
- Moederhen - Kloek

- Mompelen afkeurend - Groemele
- Neus - Voenk
- Nummerplaat - Plak
- Oma - Pekke
- Onderhemdje - Onderlefke (e zoals Eng. that)
- Onderwijzeres - Schaulmestes (1e e: dof, 2e: Cf Eng. cat) schoolmeesteres
- Onhandigaard - Kloefkapper
- Onzevader - Vaderons
- Opa - Peiter (Peter)
- Oud mannetje - Pak'k'e (2x gepalataliseerde k)
- Oud vrouwtje - moek'(gepalataliseerde k)e
- Paard optuigen - Inspannen
- Paardentuig afnemen - Uitspannen
- Pesten - Kloete
- Piemel - Jefke
- Plasemmer - Pispot
- Poedelnaakt - Mooienoks(moedernaakt)
- Prikkeldraad - Pinnekesdroad
- Ratelen, tateren - Reddelen (1e e als Eng. that)
- Regen - Rengel
- Rem - Frein (zoals Fr. train)
- Richtingaanwijzer - Klignateur
- Ritssluiting - Tiret
- Roller om geploegde aarde te vlakken - Wel (e zoals Eng. that)
- Rommel - Kweddele
- Salon - Voorplaats (veujplets)
- Schaduw - Loemer
- Scharenslijper - Sjèresleep
- Schort - Voorschoot (veschoet) (doffe e)
- Slabbetje - Bavet
- Slome man - Webbe (2x doffe e)
- Smalle doorgang - Sloop
- Snee spek - Schel spek
- Sneeuw - Snief
- Snuiven (hoorbaar) inademen langs de neus - Snoeffe
- Spade - Schup
- Spatbord - Maus(modder)plak
- Spatten - Spritse
- Speeksel - Spiksel
- Speeksel als wondergeneesmiddel - Jezukeszalf (zjuzekeszalf)
- Spin - Spinnekop
- Spitten - Groave (graven)
- Spoor - Rel (zoals Engels that) - Engels rail
- spuwen - Spikke
- Stamppot - Stoemp, petes (2x doffe e)
- Stekelbes - Knoesel
- Strobundel (als dakisolatie) - Wèp (è van Fr. mère) cf. wisp
- Stropen - Brakkeniere
- Tateren - Tettere (2 laatste e's dof)
- Trekpaard - Brabander
- Tronie - Bakkes (Bakhuis bij boerderij)
- Uitlaat auto - Échappement
- Veldwachter - Garde

- Velg - Zjant (Frans jante)
- Ventiel - Soepap
- Verkruijmen - Vermezele (laatste 2 e's dof) cf vermorzelen
- Versnellingspook - Vites
- Vervelend - Ambetant
- Voorts - Vuks, vuts
- Vork - Verket (Fr. fourchette)
- Vrouw(spersoon) - Vramins (vrouwmens)
- Vrouwenborst - Tat cf. Engels that
- Wangen - Koake (kaken)
- Warboel - Ne nest
- Waterput - Fontèn (fontein)
- Wc - eske (doffe e) (huiske, huisje)
- Wc(huisje)inhoud in tuin aan planten gieten - Het eske uitdragen
- Weglopen - Oep de loop gon
- Wortelen - Poete
- Zadel - Sel
- Zadel - Zoal
- Zak - Tes (e van Engels that)
- Zaklamp - Pillamp
- Zaklamp (oud, rechthoekig type) - Daver (aa van dat maar lang) duwen
- Zand - Zoavel (zavel)
- Zeis - Pik
- Zeug - Zoech
- Zeurder - Pisbezinder
- Zeuren - Zievere
- Zode - Sjes (doffe e) cf. schors
- Zoldering - Plafon
- Zwaard - Zwosj

1 opmerkingen

• Opvelp, deelgemeente van Bierbeek, ligt tussen Leuven en Tienen. En vormt de 'waterscheiding' tussen die 2 dialecten. Het vormt de aanzet naar het Tiens. Toen ik jong was, was het nog een compleet landelijk dorp. Buiten de boeren met hun paard en kar waren er de burgemeesters (een vrouw van rang en stand, een Waalse van over de taalgrens, wonende in een imposante herenboerderij), de pastoor, 'Menirreke' (meneertje) van 't stad (Brussel) en de hoofdonderwijzer, die konden lezen en vooral schrijven en een auto hadden. Landelijker kon niet.

Ik bracht er iedere zomer twee fantastische weken vakantie door op de boerderij van mijn vader zijn ouders, boerenmensen met een paar hectaren land, een paard, vier koeien, een hond, een paar katten, een paar varkens, die ik zag slachten, kippen en een haan. Zalige tijden, O tempora! Sindsdien (amper 70 jaar geleden) is de wereld ONKENNELIJK veranderd. En naar mijn bescheiden mening absoluut niet ten goede. Om het met Wordsworth te zeggen: There has past away a glory from the earth.

Dit woordenboek 'Opvelps' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.